

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1, K. 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2, K. 40

Sikeres harcok. 70.000 oláh fogoly.

BUDAPEST, december 9.

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadcsaportja:

Az ellenség a dunai és Falkenhayn gyalogsági tábornok hadcsaportjának jobb szárnya előtt teljes visszavonulásba van azokat a román erőket amelyek megkisérelték, hogy a hegység felől hátráló román hadsereghez csatlakozást találjanak teljesen megsemmisültek, december 1-je óta a hadcsaport zsákmány több mint 70.000 fogoly 184 ágyú 120 gépfegyver és megszámlálhatatlan hadianyag.

József főherceg vezérezredes harcvonala:

A Trótusvölgyben továbbá Kirlitaba és a Briskricz völgy között ellenség tegnap újra nagy erővel támadta meg állásainkat néhány helyi sikertől eltekintve, a támadások eredménytelenek voltak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala:

A Pripjától délre nem volt különösebb esemény.

Olasz hadszíntér:

Nem történt különösebb esemény.

Délkeleti hadszíntér:

Csapatainknál nem történt különösebb esemény.

Höfer altábornagy.

Minden makói figyelmébe.

Tudnivalók a legújabb rekvirálásról. — Miből mennyit szabad megtartani!

Návay Lejos dr. v. b. t. t. most becsátotta ki azokat az általános rendelkezéseket, amelyek alapján a legújabb a szigorú rekvirálás megfog történni.

Minden makói ember figyelmesen olvassa el ezeket a rendelkezéseket amelyek igen sok fontos dolgot tartalmaznak a rendelkezések ismerete ezek kellemetlenségtől mentheti meg a közönséget.

A makói közönségre nézve legfontosabb tudnivaló, hogy miből — mennyit tarthat meg. Ép ezért itt közöljük a rendelkezések erre vonatkozó részeit.

A rekvirálás katonaság közbejöttével fog történni és a rekvirátor ami fölételeget talál azonnal, a vele levő szekéren elviszi.

Készletbirtokosoknál a saját házi és gazdasági szükségletekre visszatartandó mennyiségek, vagyis az ennek levonásba hozatalával megállapítandó felesleg tekintetében a következők tartandók szem előtt:

A) Házi szükségletre:

c) A búza, rozs, árpa, kétszeres és tengerinembekből együttvéve:

1. Az őstermeléssel foglalkozóknál a háztartáshoz rendszerint természetbeni ellátást élvező 10 éven felüli személyek után 1917. évi április hó 1-éig havonta 14 kgr., júniusban 9 kgr., április hó 1-től július hó 31-éig 18 kgr. aszaz lisztben 12 kgr., 10 éven aluli személyek után az egész időnyire 1917. évi július hó 31-éig 10 kgr. aszaz lisztben 7.20 kgr. vehető számításba.

A 10 kat. földnél nagyobb földbirtokkal rendelkező háztartásokban azonban a 10 éven felüli személyekre 1917. évi április hó 1-től július hó 31-éig általában adott 18 kgr. os kedvezmény nem vonatkozik. Ezen személyek után az egész időnyire csupán 14 kgr. aszaz lisztben 9 kgr. vehető szá-

mitásba, 10 éven alóliak itt is havi 10 kg. ot fogyaszthatnak.

Gardasági családok, valamint fogoly munkások részére az említett gabonaneműekből együttvéve az egész időnyire havonta 18. kg. aszaz lisztben 12. kg. vehető számításba. A család tagja után:

a 15 évnél idősebb munkaképes fiúk után aszaz április 1-ig havi 14 kg., április 1-től július 31-ig bezárólag pedig havi 18 kilogram.

a többi 10 éven felülieknél havonta 14 kg. aszaz lisztben 9 kg., a 10 éven alúliaknál 10 kg. aszaz lisztben 7.20 kg. vehető számításba.

2. Testi munkát végző, de nem őstermeléssel foglalkozó családokban, a rendszerint természetbeni ellátást élvező 10 éven felüli személyek után fejenként és havonta 14 kg. vagy az őrleményekből 9 kg. 10 éven aluli személyek után 10 kg. aszaz lisztben 7.20 kg. vehető számításba.

3. Általában szellemi munkával foglalkozó családokon a rendszerint természetbeni ellátást élvező személyek után, amennyiben nincs ezek közt olyan, aki foglalkozásánál fogva valamely előző osztályba tartozna, havonta és fejenként 10 kg. vagy ezek őrleményeiből 7.20 kg. vehető számításba.

b) burgonyából miad a három fogyasztási osztályban a háztartásban rendszerint természetbeni ellátást élvező személyek után fejenként és havonta 30 kg.

a) a köles, bab, borsó, lenese-neműekből együttvéve 2 kg. vehető számításba.

Ebből következik, hogy az előadásra szánt és sortések hisztására sem tengerit sem árpát visszatartani tilos.

Köles ép úgy mint a búza, rozs, kétszeres állati takarmányra egyáltalán nem használható. Árpát is csak a legkivételesebb esetekben lehet e célra felhasználni.

Baromfiak részére tengeri csak igen kivételes esetekben a csak ott tartható vissza, ahol sem csu sem más ilyenmü hulladék nem található.

Ez általánosságban megfog megállapítások keretein belül a polgármesternek less köteleessége azt

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók Pallagi-cégnél

ekként visszatartani engedélyezett mennyiségű nagyságát hatósága területén megállapítani.

A közigazgatásnak illetőleg a polgármester által kirendelt polgári repülőtornak működése minden tekintetben támogatni s könnyűen feltételek által az eljárást hatékonyabbá tenni, a tomesvári és. és kir. katonai parancsnokság által megkeresésekre kirendelt katonai segédlet van hivatva. A katonai segédlet több tiszt vezetésével, 30-30 emberből fog állani. A katonaság a tisztek vezetésével még a héten jelentkező fog a polgármesternél.

A koronázás és az ellenzék.

As ellenzék klubjaiban ma igen érdekes esemény hírével foglalkoztak. Állítólag Tisza István gróf miniszterelnök már nem ragaszkodik görcsösen a gondolathoz, hogy ő legyen a nádor helyettese, aki IV. Károly király fejére teszi a koronát, hanem hajlandó olyan megállapodásra lépni az ellenzékkel, hogy a képviselőház elnökét ruházzák fel ezzel a méltósággal; sőt az a terve, hogy törvényjavaslattal szabályozza egyszer s mindenkorra a nádorhelyettesi kérdést még pedig olyan formában, hogy a képviselőház mindenkor elnöke személyesítse a nádort.

Ezzel a tervvel hozták kapcsolatba azt a hírt is, hogy Bethy Pál betegsége miatt lemond a képviselőház elnökségéről és a helyére Berzevley Albertet fogják újból megválasztani, aki egyúttal a koronázási aktnál mint a nádor helyettese fog szerepelni. Forrásunk szerint a jövő héten már be is következik ez a változás.

A koronázás december 30-án lesz. A pentes határnapot esideig azért nem tudták megállapítani, mert ez Zita királyné természetes diszpozíciójától is függött abban a mértékben, amely mértékben ezt a diszpozíciót egy fiatal, erőteljes, gyermekeit egyedül tápláló anyánál mindig tekintetbe és a fix határidő megállapításánál számításba is kellett venni, ha csak egészségét veszélyeztetni nem akarták.

A pártkörökben egyébként arról is beszélnek, hogy az udvari körököt kínosan érintené, ha a koronázás politikai vonatkozásában diszharmóniára szolgálna alkalomul s van hír arról is, hogy ezt a szempontot Tisza István gróf előtt sem hallgatták el. Sokat foglalkoznak a koronázási híttelével is, amelynek régi formáját elavultnak tartják s az ellenzék túlnyomórésze ennek megváltoztatására fog törekedni.

— Karácsonyi alkalmi vétel: Pompás karácsonyi ajándék egy csinos szármegarnitúra, vagy divatos női kalap. Leszállított árban kapható: Weismann Malvin kalaptermében. Telefon 174 szám.

Egy makói születésű hős hadvezérről

Csécsi Nagy Imre ezredes Erdély visszafoglalásánál

Dagad a szívünk a büszkeségtől, hogy Erdély visszafoglalásának óriási nagy művében egy derék makói származású vezérnek jelentős szerepe jutott.

Makón igen sokan fogják ismerni vitéz Csécsi Nagy Imre ezredest, boldog emlékeztű, nagytiszteletű Csécsi Nagy Sándor református elnök-lelkész hős fiát.

Itt született Makón. Itt nevelkedett közöttünk. Mily nagy tehát örömünk, hogy makói ember vezérlete alatt álló hős csapatok példátlan vitézségéről írhatunk.

Egy makói ember találkozott Magyváradon a hős ezredessel, aki nekünk az ezredessel való találkozásról következőket írja:

Röviddel ezelőtt, a román betörés idején, a Kratochwill honvédek, a nagyváradi Tigrisek mellett új katonai fogalom: a Csécsi brigád szerzett magának örökké ragyogó lapot a hadtörténelem aranykönyvében.

Azokról a már deresedő hajude széles vállu, elszánt öreg huszárokról van szó, akik ha meg is fogytak a sok ütközetben és legtöbbször már csak dicső emléke él, azért mégis az utolsó szál emberig sziklaszilárdan tartanak ki vitéz parancsnokuk; Csécsi Nagy Imre ezredes mellett, akinek brigádja ott volt a leghevesebb tűzben, amikor megkezdődött Erdélyben a nagy román takarítás, amely a hős, a rettentetlen brigádnak azzal a diadalával végződött, hogy a gyergyói szorosától huszonöt kilométernyire be, Romániába kergette maga előtt az áruló oláhokat.

És most a románoktól megtisztított Erdély földjén, a legveszedelmesebb szorosban, ahol az oláhok segítségére sietett orosz haderő még egyre próbálkozik a Csécsi brigád acélos erejű hőseiből épített

lerombothatatlan falat a legfelsőbb hadvezetőség.

A haditudósítók a lelkesedéstől kevélt tollal írtak azokról a diadalokról, amelyet bravuros attackjaival a Csécsi brigád a román betöréskor aratott és tegnap — mint már két ízben a háboru alatt — váratlanul megjelent a nagyváradi utcákon; Csécsi Nagy Imre ezredes.

Barna, kékesszinű, tisztí köpenyében szinte észrevétlenül vegyült bele az utca járkelői tömegébe, mosolyogva, derűsen, régi szeretetreméltóságával fogadta az ismerősök üdvözlését és elragadó közvetlenségével, amely a harcdezt hatóna erejével csak hivatása betöltésének és nem véres világszenzációnak tekinti a háborut, szinte kétséget hagyott afőtt, vajjon a népszerű ezredes a Kaszinó zöldasztala mellől, a körvadászat területének nyul barázdái közül... vagy a vérzivataros harcmezőről jön-e?...

Le'kesedetten siettem a Csécsi-brigád vitéz parancsnokának az üdvözlésére. Le'kesedetten attól a gondolattól, hogy szemtől-szembe kerülettünk azzal a magyar törzstiszttel, a ki a románokaj üldöző híres viharattak élén lovagolt, amikor nyeregbenött Bihar huszárjai ráhőmpölydtek az áruló oláhokra.

Lützov óta nem látott ilyen vad hajszát, ágyudabörgéstől remegő csatatér! Kilométereken keresztül a menekült ellenség nyomában. Körtiszora kezdődik a még lenge galopp Kardvillanásra karrierbe lendül és mire csapásra cikkáznak a széles, mezitelen pengék, ő a lovak csillogó patái... mint dianyeföldön nyargaltukban véres emberfej golygkat rugnak fel a karcsu landeádok diadalára... Pusztul, vesz, rohan és eszeveszettezen menekül a beözönlött ellenhad, de nincs nyugta, megállás, míg vissza nem riasztja ocsmány árulásának fekete odujába, a nyomába viharzó Csécsi-brigád.

És erről a híres halálattakról Csécsi Nagy Imre ezredesek mindössze ennyi a mondanivalója:

Hát bizony, kemény munka volt, először: először roppant türelővel szemben feltartóztatni az oláhokat, aztán visszaüldözni őket fatornyos házájukba, de azért csak megcsináltuk valahogy. Szegény öreg, bihari népfelkelőim. Hős az mind egy szálig. Öröm velük együtt szolgálni. Csak kár — teszi hozzá elérzékenyülve — hogy már olyan kevés van belőlük.

Tovább aztán hiábavaló minden kérdézősködés: hogy volt, minf volt? A Csécsi-brigád vitéz parancsnoka nem veszteget több szót a ragyogó haditényről. Másról beszél. Az oláhokról. Roppant el van keseredve ellenük.

Gyűlöletes, orv támadó, gyáva, hitvány katonaanyag az, — mondja a vitéz ezredes. Beoso minden résen, a melyen veszély nélkül ce lehet bujni, de fut, ha csak egy embert lát az ellenségből. Egy kis járőrünkzt bekerítette hetvenhat oláh. Azon kezdtek, hogy a körülkerített fegyverhasználatra léptelen járőr vezetőjét legyilkolták. Csupa bestialitásból! Negyedóra mulva tizenhat emberem már el is fogta, le is fegyverezte mind a hetvenhat oláht, akiket be is hoztak a parancsnokságra.

Kegyetlen, brutális rablók ezek az oláhok. Nem kimélnek senkit, sem aggot, sem éyermeget. De ha ellenségük kezébe kerülnek, térdre borulva, jajveszékelve kérnek kegyelmet, könyörögnek az életükért.

Csécsi Nagy Imre ezredes, aki két és félévi szakadatlan harctéri szolgálat után csupán rövid szabadságra jött haza, hogy csuzos bántalmait gyógykezeltesse, ismét visszamegy a harctérre.

— Ott akarok lenni az utolsó kardcsapásnál — mondja az ezredes — a mellyel megsemmisítjük az áruló oláhokat.

— Ertesítés. Szives tudomására hozzuk, a tisztelt közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszerért köztől, a mai vasárnap délután 1 órától hatfő reggel fél 8 óráig Brauer Zoltán szolgálja ki a gyógyszerket. Dél előtt azonban mind a három gyógyszerért.

NAPI HIREK

— **ELJEGYZÉS.** Gara József tartalékos honvédszászlós eljegyezte Mágori Mancika urleányt. (Minden külön értesítés helyett).

A miniszterelnök köszönete
— Micsák Márton tanfelügyelőnek.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter a mai napon leérkezett meleg hangú leiratban vármegyénk agilis kir. tanfelügyelőjének Micsák Mártonnak, a IV-ik hadikölcson körül irányított hazafias munkásságáért köszönetét és legteljesebb elismerését fejezte ki. Jóléti örömmel vesznék tudomást erről a kitüntetésről amely igazán érdemes embert ért. Tudjuk jól, hogy mily óriási agilitást fejtett ki Micsák Márton tanfelügyelő a hadikölcsonok sikere körül. Ő is meggyőző mély hazafiaságtól áthatott buzdító szavaival Csanádvármegye tanácsát a hadikölcsonok legbuzgóbb szerzőjévé avatta. Oriási ösztöregre rug az, amit Micsák Márton tanfelügyelő derék tanítógárdájával a hadikölcsonok révén a nemzet szolgálatába állított. Szerény egyéniségéhez méltó ezen kitüntetés, melynél nagyobb örömet a derék tanfelügyelőnek csak hazafias s buzgó munkájának sikere szerez.

— A makói postafőnök fiának kitüntetés. Száp kitüntetés érte a makói posta és táviróhivatal közszereletben és közbecsülésben álló főnökének fiát ifj. Udvardy Endrét, aki hosszú hónapok óta küzd az északi harc téren. Az ifju hős már egy ízben súlyosan megsebesült, de felgyógyulása után újból kiment a frontra, ahol egyik veszedelmes vállalkozást a másik után bátran és vitézül hajtott végre. Az a kis szakasz, az ifj. Udvardy Endre szakasza mintha megannyi hős volna. Legutóbb pedig olyan fontos feladatot oldott meg az ifju szakaszparancsnok, hogy vitézségéért a példát adó bátorságáért, a nagy erőt vitézségi éremmel tüntették ki. A szép kitüntetés, amely csak igazi hősök jutalma boldog örömmel töltheti el a derék apát is, aki ilyen derék ifjút nevelt a hazának.

— A közigazgatási bizottság ülése Csanádvármegye közigazgatási bizottsága szerdán tartja rendes havi ülését Markovits Manó Dr főispán elnökletével.

— A rekvirált gabona és tengeri ára. Az újabb rekvirálás alkalmával igénybe vett gabonára nézve a kormány a gazdák jogos kívánságait méltányolva, hozzájárult ahhoz, hogy a kősélelmesei hivatal az igénybevett búza, rozs, árpa és szabkészetekért az eljárás egész tartama alatt, vagyis dec. 15 lke után is az eljárás befejezéséig a folyó évi november 28 án érvényben levő legmagasabb árak fizetését rendelhesse el. Ezzel előre van véve annak a visszásságnak, hogy akinél december 15 lke előtt rekvirálnak, az a mai árakat, akinél pedig később, az a december 15 én érvényben levő árakat kapja. A tengerre néve pedig hozzájárult a kormány ahhoz, hogy az emberi élelmesszere alkalmas rekvirált tengerikészletekért az eljárás egész ideje alatt az előző eljárásra nézve kimondott prémium fenntartás, vagyis a hatóságilag megszabott legmagasabb ár 6 koronával meghaladó térítés fizetendő minden oly rekvirált tengeriért, amely emberi élelmesszere alkalmas.

— **Értesítés.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur rendeletével a vasárnapokon a piacon való iparcikkék árulását dec. 10-től tovább nem engedélyezi.

— **Hadikölcson jegyzés.** A makói iparhatal szövetségétől a következő jegyzések történtek: Nagy Gy. József, Raffai Klára Rákóczi-utca 12.000 K., B. Nagy Ferenc 10.000 K., Szv. H. Apfő Piacon 6500 K., Braner Dezső 6000 K., Megyesi Antal 100 K., dr. Kardos Istv 1000 K., N. N. 1000 K., N. N. 5.650 K., Matuzsik István 400 K.

— **Meghívó.** A makói függetlenségi és 48-as II. Övasször I. hó 10 én, az az ma vasárnap d. u. 8 órakor gyűlést tart, melyre a tagokat meghívja az Elnökség.

— **Levél a Sertés ónagságáról**
Kedves Szerkesztő uram, talán nem haragszik meg, ha a mai levelemben a legaktuálisabb témáról a legvörösebb valóságokról pötyögtetek néhány röpké szót. Érdigélés ugyanis Lőrinc és Lina sertés ónagságai kedves lakostálya felől mindig a neszes öntudatnak és megelégedettségnek félreismerhetlen rőffentési ádvözlötek, valahányszor szerény léptelmei arra felé irányoztam. Pár nap óta azonban ónagságaik minden alkalommal olyan megdöbbenés nyugtalansággal fogadnak, hogy valósággal kétségbe kell esnem. Különösen, amikor drága egésségüket vészélyben látom nagyfokú étvágytalanságuk miatt. Természeteszerű aggdódsomban utána kutatván a doognok, megdudtam a nyugtalanító nyugtalanság okát, Ónagságaikat egy Hleb hír tette ennyire idegessé. Valaki telekürtölte a várost, hogy december 15 én egyetlen sertés sem halhat meg csak család körben, hanem hatósági beavatkozással valamennyit elhuroelják a vágóhídi vesz-

té helyre, ahol is drága tetemékből 10-10 kilót kibasítván, ilykép szőnyöségés módon megcsenkliva kerülhet csak vissza övéhez. Hiába vigasztaltam kedveseimet assal, hogy az egész pletyka valamelyik konjunkturaszember agyafurt kitalálása, az ekként okozot köziradalomban remélvén sok és olesó sertés-tetemhez hozzájárulni: kétkedő rőffentéseiket elhalgattatni nem tudtam. Arra kérem tehát kedves jó uramat, érdeklődjék a legilletékesebb köröknel az élet és halál urainál, van-e valami alapja az örfületes híreknek? S éves sorait remegve várja: Dr. Sertés Sertés Karaj.

— Az aggdó tereza nevű urat megnyugtathatjuk, mert hivatalos helyről szerzett tudomásunk szerint az a híreske ép annyira igaz mint a múlt két rémhíre, hogy Tisza Istvánt agyonlőtték.

— **Vége a tarhonyagyártásnak.** A tarhonyások napfényes ege, mely már a minap bémangani kezdett, most végképp elfeketedett. Az ősszel egy kormányrendelet úgy korlátozta a tarhonya-gyártást, hogy a gyártáshoz szükséges liszt és engedély megadását a Haditermék Részvénnytársaságra bizza. A tarhonyagyártók — különösen az a kalimi, háboru konjunkturasz kibasatására a kait vállalatok, amik Makón is érthető igazommal várták, hogy milyen listkészetet fognak kiutalni a számmakra. Az „A” és „B” ma arról értesül, hogy a tekintetben történt is már intézkedés, a mennyiben a kormány utasította a Haditermék Részvénnytársaságot, hogy tarhonyagyártására ne engedélyessen lisztkészeteket. Mi, a kik annyiszor kértünk intézkedést a tarhonyaszármak ellen, csak azt kifogásoljuk a rendeleten hogy már régezz ki nem adták.

— **A hadifogoly munkások felmondása.** A gazdaközönég figyelmét felhívjuk, hogy a hadifogoly munkásoknak elbocsátásukat előtt fel kell mondani, illetőleg 14 nappal előbb a hadifogoly ügyleti tiszténél (Szombathely, megyaháza) bejelenteni. Igencok esetben megkölténik, hogy a foglyokat a gazda minden előzetes bejelentés nélkül elküldi s nem tudják egyik napról a másikra elhelyezni. Éppen ezért figyelmeztetjük a gazdákat, hogy a fogoly munkásokat, epugy mint más szolgaseamélyzetnél, az elbocsátás előtt két héttel az ügyleti tiszténél kell felmondani.

— **A félelmes Scarpia.** A sötét középkor borsalmainak egyik igalmes fejezete a félelmes Scarpia története. Scarpia egy hatalmas főur volt, aki kényér módjára uralkodott. Ariatlan emberek szásait végeztette ki a kegyetlen főur, hinek életéből hatalmas 3 felvonásos drámát mutat be ma este az Uránia színház. A nagyszerű dráma mély hatást fog kelteni. A mai vasárnapi előadások szenzációját még emeli, hogy az Uránia színház igazgatóságának sikerült megszerzenie a vasárnapi előadásokra is, az a győző felvételt, amely ölelsége I. Ferenc József temetését ábrásolja s amely filmet a tegnapi rossz idő dacára is igen sokan nézték végig gyönyörködve a ritka spanyol cerimónia pompájában. Ez a kifődő film ma is látható lesz.

— **Hadikölcson jegyzés.**
A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóságának meghívása folytán az V. adómentes hadikölcsonre előjegyzett a legmesszebb mérték részletfizetési kedvezmény megadása mellett elfogad és továbbit Doma Lajos makói református tanító. Lakása Aradi utca 4. szám.

Makói Uránia Színház
Telefon száma: 181
Dec. 10 én, vasárnap szünet
kerül:
Félelmes Scarpia
Dráma 3 felvonásban.
Házasodik a Császár
Vígjáték 3 felvonásban.
Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy sikerült a vasárnapi előadásokra a
Királytemetés
film felvételét megszerezni, s így az a mai előadásokon is bemutatásra kerül.
Négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor.
Katonák örmesterétől lefelé a jegyfejt fizetik, kivéve vasárnap este

A tárnoki gazdaság
felhívja mind azon evanádi és egyéb hagyományok bérőit, a kik az 1917 évben a Maroson gyalogosan átjárni szánóknak, mielőtt tartás végett December 17. napjáig haladéktalanul jelentsek be.

Eladó föld
A belynyomáson a hegyre végénél Nagy Gy József és Erdő szomszédságában, a vöröskertek közel mintegy
13 kat hold föld eladó.
Érkezni:
Nagy Gy Józseffel
Kálvin utca 10 szám alatt, a ref. templommal szemben

A tárnoki gazdaság
december 24 én délután 1 órakor a város házában rendezés fogadás és egyéb ügyek elintézése végett nagy gyűlést tart, melyre a tagokat, a részvétséget és közönséget a jövő évre elvállalni szándékozókát esutón meghívja.

Egy **tanuló** fizetéssel felvétetik a „Makói Független Ujság” nyomdájában.

Szállításhoz

vas abroncsok

jutányos áron kaphatók.

Cím a kiadóhivatalban.

A Makói Önszegélyző Egyesület mint szövetkezet, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) újonnan megnyílt

zálogintézte

a legmérsékeltebb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad

ékszerekre, arany és ezüst-neműekre értékpapírokra, sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztály kölcsönöket folyósít előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig.

Föld hagyma alá

Igen kitűnő minőségű

20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy társaságnak is, olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett bérbeadó.

esetleg örökáron eladó

Értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnéval
Hajnal-utca 13. sz. a., vagy a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Ratkay Ferenc

tudatja, hogy nála állandóan aranka-mentes

heremagot

lehet kapni, úgy kicsinyben, mint nagyban.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-sorok, szápadlás nélkül, aranyból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog színével azonos porcellánból, Fogkövek eltávolítását, fogak fehéritését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom, 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt ötbb éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-féle ház, Makón.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható szalmatlan szer: szepő, máj-folt, arc-, kéz-örvénység és mindenféle bőrbetegségek ellen.

Vilma hajpor, Vilma-szappan és hajfűtő szer.

Ára: Vilma-crem 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma-szappan 70 fill., Hajfűtő 1 K. Ezen piperecsék több kiadóhivatalban árnyakkal lettek kiuntetve.

Marhabört,

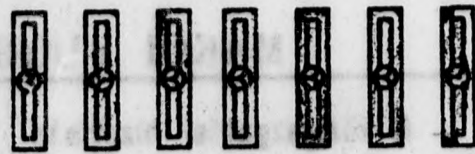
lőbört, juhört, nyulbört, béránybört, csikabört és mindenfajta bérüket és gyapjút, a legmagasabb napi ártban veszek.

Löwenstein Ártia

Deák Ferenc-utca 48 szám. Fácskai bormérés mellett.

Kiadó hagymaföldek

közel a városhoz
Iritz Miksánál.

**Hirdetések
fölvételnek
a kiadóban.**

Eladó ház

A Kassner féle HÁZ 1 új szoba a Lehel utca szélén ELADÓ.

Értekezni lehet:

Asztalos Sándorral

Kigyó u'ca 25 szám alatt.

Eladó malacok

Déli tanya 10 szám alatt 16 darab egészséges 3 és 4 hónapos, himlő és orbánc ellen beoltott mangolica faj malac van ELADÓ. Értekezni lehet és megtekinthető: Déli tanya 10 sz. a.

Nagy Jánosnál

Eladó!

Egy igaz lé és egy előhasu bornyú továbbá 2 kis hold föld, hagyma alá felszántva kitűnő minőségű KIADÓ. Értekezni lehet:

Török Mihálynénál

Almássy utca 19. Makó.

Kerestetik egy

13-14 éves jómaga-

viseletű leány

mindenesnek. Cím

a kiadóban.

Vizsgázott fűtő kereste-

tik. Jelentkezni lehet a

„Makói Villamos Telepen.”

Eladó földek Vere-

besben és Bánomban

Értekezni lehet:

Iritz Miksánál.

Örvendetes

dolog, ha a cipész lábbelieket gyorsan elkészíti, tehát az mályvacipő, hanem rendeljünk meg: KOVÁCSÓ, hol lakik ismeretes kiszolgálásban részesei lenni! Javítsd el a cipődet! Menekülj a cipőszakértőktől! Cipőszakértők 24 óra alatt készítenek. Kérem a n. l. úri és gazda közönség szíves pártfogását.

ifj. Kovács János

Rákóczy-utca 25 sz. Hunyadi utcán értekezni